

**OSMANLI-İNGİLİZ İLİŞKİLERİNİN
DÖNÜM NOKTASI
(1911-1914)**

İlişkilerin Bozulması ve İlk Krizler

BİRİNCİ CİLT
(1911-1912)

ÖNDER KOCATÜRK

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	3
ÖNSÖZ	7
KISALTMALAR	10
GİRİŞ	11

BİRİNCİ BÖLÜM

AVRUPA'DAKİ SİYASİ GELİŞMELER EKSENİNDE OSMANLI-İNGİLİZ İLİŞKİLERİ

1. GİRİT MESELESİ'NDE YAŞANAN GELİŞMELER	42
2. SELANİK KÖRFEZİ'NDE BİR İNGİLİZ GEMİSİ'NİN YARATTIĞI SORUN	44
3. LONDRA'DA İNŞASI KARARLAŞTIRILAN CAMİ VE FLORENCE NIGHTINGALE ANISINA İNGİLTERE'DE DİKİLEN HEYKEL	49
4. MAKEDONYA MESELESİ VE İNGİLTERE'DE TÜRK KARŞITLIĞI'NIN YÜKSELİŞİ	51
5. ARNAVUTLUK (MALİSOR) MESELESİ'NDE İNGİLTERE'NİN POLİTİKASI	64

6. LORD HALDEN'İN BERLİN ZİYARETİ	100
7. BARON MARSCHALL'IN LONDRA'YA BÜYÜKELÇİ ATANMASI MESELESİ	102
8. LONDRA'DA YAPILACAK TELSİZ TELGRAF KONFERANSI	106
9. BALKAN SAVAŞLARI'NIN İLK DÖNEMİNDE İNGİLİZ SİYASETİ	107

İKİNCİ BÖLÜM

ORTADOĞU EKSENİNDE OSMANLI-İNGİLİZ İLİŞKİLERİ

1. OSMANLI-İNGİLİZ İLİŞKİLERİNDE BAĞDAT, BASRA VE KUVEYT BÖLGELERİNE İLİŞKİN MESELELER	146
1.1 BASRA BÖLGESİNE İLİŞKİN GELİŞMELER	146
1.2. BAĞDAT VİLAYETİ İLE İNGİLİZ JOHN JACKSON ŞİRKETİ ARASINDA İMZALANAN SÖZLEŞME	158
1.3. İNGİLTERE BAĞDAT KONSOLOSLUĞU'NA AİT ASKER, SİLAH VE CEPHANE NEDENİYLE YAŞANAN KRİZ	162
1.4. DİCLE, FIRAT VE ŞATTÜLARAP İLE FAV BOĞAZI'NDA GEMİCİLİK HUSUSLARINDA İNGİLTERE İLE YAŞANAN ANLAŞMAZLIKLAR	177
1.5. BAĞDAT VİLAYETİ'NDE İNGİLİZ MEMURLARI MESELESİ	217
1.6. SADAKA (VASİYET) AKÇESİ'NİN DAĞITIMI MESELESİ	227
1.7. HORASAN KAZASI'NDA BİR İNGİLİZ VATANDAŞINA TOPRAK SATIŞI MESELESİ	237
1.8. KERBELA'DA OTURAN BAZI HİNTLİLERİN MÜLKLERİNE İLİŞKİN MESELE	238

1.9.	MUSUL'DA BİR İNGİLİZ HASTANESİNİN YARATTIĞI MESELE	241
1.10.	OSMANLI-İNGİLİZ İLİŞKİLERİNDE BAĞDAT DEMİRYOLU, BASRA KÖRFEZİ VE KUVEYT'E İLİŞKİN MESELELER	242
2.	BAHREYN VE KATAR'A İLİŞKİN MESELELER	336
2.1.	BAHREYNLİ TUTUKLULAR KRİZİ	336
2.2.	KATAR'A İLİŞKİN YAŞANAN GELİŞMELER	341
2.3.	BAHREYN VE KATAR'DAN GÖÇ ETMEK İSTEYEN AHALİ MESELESİ	345
3.	YEMEN'DE YAŞANAN GELİŞMELER	350
3.1.	HACIALİ (WAVELL) OLAYI	350
3.2.	YEMEN'DE OSMANLI-İNGİLİZ İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA CEREYAN EDEN DİĞER OLAYLAR	365
4.	TRABLUSGARP SAVAŞI VE İNGİLTERE'NİN TUTUMU	369
5.	CİDDE'DE YAŞANAN GELİŞMELER VE İNGİLTERE	441
5.1.	CİDDE'YE İTHAL EDİLEN PETROL GAZLARI MESELESİ VE İNGİLTERE'NİN TAVRI	441
5.2.	CİDDE'DE HİNTLİ HACILAR İÇİN MİSAFİRHANE İNŞASI HAKKINDA İNGİLTERE'NİN TALEBİ	451
6.	İRAN'LA SINIR MESELESİ VE İNGİLTERE	452
7.	İNGİLİZ ARKEOLOJİ HEYETİ'NİN NEDEN OLDUĞU GERGİNLİK	453

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İSTANBUL VE ANADOLU EKSENLİ GELİŞMELERDE OSMANLI-İNGİLİZ İLİŞKİLERİ

1. OSMANLI BAHRİYESİ'NDE İNGİLİZ NÜFUZU VE YANSIMALARI	459
2. İNGİLTERE'NİN ERMENİ HASSASİYETİ VE GERÇEK DURUM	493
3. DÜYUN-I UMUMİYE KATİBİ'NE VERİLEN NİŞAN	501
4. İSTANBUL'DA TELEFON SİSTEMİ KURULMASI	502
5. DOĞAL AFETLERDE İNGİLİZ YARDIMSEVERLİĞİ	505
6. TARABYA İNGİLİZ BÜYÜKELÇİLİĞİ'NİN YANMASI	506
7. İNGİLİZLERDEN ALINAN BORÇ PARA	506
8. OSMANLI JANDARMA HİZMETİNDEKİ YABANCI SUBAYLAR VE ALBAY HAWKER	508
9. 1904 ANTLAŞMASI'NIN AÇIKLANMASI'NIN BAB-I ALİ'DE UYANDIRDIĞI TEDİRGİNLİK	509
BİRİNCİ CİLDİN EKLERİ	511
BİRİNCİ CİLDİN KAYNAKÇASI	517
BİRİNCİ CİLDİN DİZİNİ	540